

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Військовий інститут**

*Розглянута та ухвалена на засіданні Вченої ради
Військового інституту Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Протокол № 6 від “15” лютого 2018 року*

ПРОГРАМА

ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ФАХУ

для вступу на навчання за ступенем вищої освіти “магістр”

за спеціальністю: 035 “Філологія”

**За загальною редакцією кандидата педагогічних наук
генерал-майора Толока І.В.**

Упорядники:

*полковник Лісовський В.М.
к.пед.н., доцент Златніков В.Г.*

Київ – 2018

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступного випробування з фаху для підготовки військових фахівців за ступенем вищої освіти “магістр”, за спеціальністю 035 “Філологія”, розроблена згідно з Додатком до правил прийому до Київського національного університету імені Тараса Шевченка у 2018 році (для Військового інституту).

Метою проведення вступного випробування з фаху є перевірка рівня володіння перекладацькими компетенціями вступників для успішного здійснення міжмовної та міжкультурної комунікації, забезпечення перекладацького супроводження заходів військового, військово-технічного, воєнно-політичного співробітництва Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Теоретичний аспект

1. Загальнонауковий фундамент теорії військового перекладу.
2. Міждисциплінарний характер теорії та практики військового перекладу.
3. Перекладознавство як наука.
4. Місце теорії військового перекладу в системі перекладознавства.
5. Жанровий характер теорії військового перекладу.
6. Методологічні основи теорії військового перекладу.
7. Проблема відповідників у військовому перекладі.
8. Проблема терміну й військової лексики.
9. Прагматичні аспекти діяльності військового перекладача.
10. Зміст перекладацького супроводження у Збройних Силах України.
11. Загальна культура та професійний етикет військового перекладача.
12. Поняття перекладу.
13. Переклад як вид комунікативної діяльності.
14. Різновиди письмового перекладу. Види усного перекладу.
15. Методика подолання лінгвокультурного бар'єру у військовому перекладі.
16. Стратегія, тактика і технологія у військовому перекладі.
17. Поняття про способи, методи і прийоми перекладу.
18. Поняття жанру і стилю у військовому перекладі.
19. Сучасні теорії та моделі перекладу.
20. Загальні способи та прийоми перекладу військових термінів

Практичний аспект

1. Основи національної безпеки.
2. Політика національної безпеки.
3. Суб'єкти національної безпеки.
4. Міжнародні договори.
5. Цивільний контроль за національною політикою безпеки.
6. Міжнародна система безпеки 21 сторіччя.

7. Статут Організації Об'єднаних Націй.
8. Женевська конвенція.
9. Договір про скорочення стратегічного озброєння III.
10. Договір про створення Європейського Союзу.
11. Північноатлантичний договір.
12. Договір про звичайні збройні сили в Європі.
13. Договір про відкрите небо.
14. Організація Об'єднаних Націй (загальні положення).
15. Рада безпеки ООН.
16. Миротворчі операції.
17. Операції ООН з підтримання миру.
18. Резолюції РБ ООН.
19. Основні задачі НАТО з підтримки безпеки.
20. Цивільна структура НАТО.
21. Військова організація та структура НАТО.
22. Військова організація та структура НАТО (Командування ОЗС).
23. Стратегічна концепція оборони та безпеки країн-членів НАТО.
24. Відносини Україна-НАТО.
25. План дій Україна-НАТО.
26. Особливості військового-технічного перекладу.
27. Балістика. Теорія пострілу та його періоди.
28. Принципи дії автоматики стрілецької зброї.
29. Способи прицілювання та наведення зброї на ціль.
30. Вогнева підготовка.
31. Стрілецькі боєприпаси.
32. Основні види стрілецької зброї.
33. Будова та ТТХ основних видів стрілецької зброї.
34. Порядок збирання та розбирання стрілецької зброї.
35. Заходи безпеки під час поводження зі зброєю.
36. Чистка зброї.
37. Міни та ручні гранати.
38. Протитанкові некеровані (керовані) комплекси (системи).
39. Основні типи та призначення бронетанкової техніки.
40. Основний бойовий танк.
41. Двигуни бронетанкової та іншої техніки.
42. Принципи роботи головних систем двигуна автомобільної та іншої техніки.
43. Класифікація та основні види ракетного та артилерійського озброєння.
44. Загальна будова артилерійських систем.
45. Класифікація і принципова будова ракет (тактичні, оперативно-тактичні, стратегічні).
46. Ракетні двигуни (твердопаливний, рідинний, комбінований).
47. Зенітно-ракетний комплекс.

48. Призначення, класифікація та ТТХ літаків і гелікоптерів.
49. Принципова будова літальних апаратів.
50. Принципова будова авіаційних двигунів.
51. озброєння літаків та гелікоптерів.
52. Класифікація кораблів та суден.
53. Принципова будова надводних кораблів.
54. Принципова будова підводних човнів.
55. озброєння надводних та підводних кораблів. Основні види базової та палубної авіації ВМС.

Критерії оцінювання результатів вступного випробування з фаху для вступу на навчання за ступенем вищої освіти “магістр” за спеціальністю 035 “Філологія”

Вступне випробування з фаху проводиться в письмовій та усній формі й передбачає виконання п’яти завдань:

- письмовий переклад тексту з української на іноземну мову;
- зорово-усний переклад тексту з іноземної мови на українську мову з коментарем;
- усний послідовний переклад тексту з української на іноземну мову;
- усний двосторонній переклад;
- тестове завдання з теорії перекладознавства.

Знання та вміння, продемонстровані вступниками на вступному випробуванні з фаху оцінюються за 200-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів за виконання кожного окремого завдання: переклад тексту з української на іноземну мову; зорово-усний переклад тексту з іноземної на українську мову з коментарем; послідовний переклад тексту з української на іноземну мову; двосторонній переклад та тестове завдання з теорії перекладознавства дорівнює 40 балам. Підсумкова кількість балів визначається з суми балів, набраних курсантом за кожне завдання.

При виконанні письмового та усного перекладу визначено такі види помилок та їх якісні показники (Таблиця 1).

Таблиця 1

Вид помилки	Якісний показник (кількість повних помилок)
Повне перекиручення змісту	3
Пропуск ключової інформації	3
Часткове перекиручення змісту	1
Граматична	1
Лексична	1
Орфографічна	1/2
Фонетична	1/2
Стилістична	1/2
Порушення вимог штабної культури	1/2

Підсумкова оцінка вступне випробування з фаху виводиться з балів отриманих вступником за виконання кожного окремого завдання у вигляді середньоарифметичного показника.

Для визначення кількості балів, набраних випускником за усний та письмовий переклад враховується загальна кількість помилок відповідно до Таблиці 1, яка віднімається від максимальної кількості балів (усього 40 балів). Наприклад: загальна кількість помилок складає 8 балів. Кількість балів, набраних вступником, складатиме: $40 - 8 = 32$ бали.

Тестове завдання з теорії перекладознавства складається з тесту з 10 завдань з множинним вибором. Тестове завдання з теорії перекладознавства передбачає вибір, на думку вступника, однієї правильної відповіді. Вступ потрібно обвести або підкреслити позначену літерами А.Б.В.Г.Д. правильну відповідь. За кожну правильну відповідь вступник отримує 4 бали. Максимальна кількість набраних вступником балів дорівнює: кількість правильних відповідей $\times$ на 4 бали. Наприклад: правильних відповідей 8, тоді $8 \times 4 = 32$. Кількість набраних курсантом балів – 32.

Загальна кількість балів, набраних вступником, визначається як сума балів за кожне окреме завдання. Наприклад: загальна кількість балів отриманих курсантом вступне випробування з фаху, буде $25+30+24+30+25=134=134$ бали.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балабін В.В. Сучасний американський військовий сленг як проблема перекладу. – К.: Логос, 2002. – 315 с.
2. Білан М.Б. Лексико-семантичні проблеми військового перекладу. – К.: Логос, 2010. – 244 с.
3. Військово-технічний переклад: (англійська мова): підручник / В.М. Лісовський; за ред. В.В. Балабіна. – К.: ВІКНУ, 2010. – 950 с.
4. Возна М.О. Англійська мова для старших курсів: навчальний посібник. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2012. - 223с.
5. Возна М., Малиновська І., Гапонів А. Translator's Stepping-Stones: Transcultural Pitfalls. – К.,2010. – 178 pp.
6. Виссон, Линн. Синхронный перевод с русского на английский. Приемы, навыки. Пособие / Перевод с английского. – Издание 2-е исправленное. – Москва: Р.Валент, 1999. - 272с.
7. Гапонів А.Б., Возна М.О. Лінгвокраїнознавство. Англomовні країни. Підручник. - Вінниця: Нова книга, 2005. – 404с.
8. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 223 с.
9. Карабан В.І. Переклад англійської наукової та технічної літератури. – Частина 1, 2. – Вінниця: Нова книга, 2001.

10. Карабан В.І., Мейс Дж. Переклад з української мови на англійську. – Вінниця: Нова книга, 2003. – 608с.
11. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: навч. посіб. – К.: Юніверс, 2002. – 208 с.
12. Кухаренко В.А. Практикум по стилістике англійського язика. – М.: Высшая школа, 1986. – 144с.
13. Максимов С.Є. Усний двосторонній переклад. – Київ: Ленвіт, 2007. – 416 с.
14. Миньяр-Белоручев Р. К. Последовательный перевод. - М: Высшая школа, 1969.
15. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. – М.: Воениздат, 1980. – 237 с.
16. Мирам Г., Гон А. Профессиональный перевод: Учебное пособие. – Киев Эльга, Ника-Центр, 2003. - 136с.
17. Навчальні завдання з усного перекладу з англійської мови на українську /Укл.: О.Ю.Васильченко, Р.В. Поворознюк, - Київ, 2003. – 156 с.
18. Основи військового перекладу: (англійська мова): підручник / В.В. Балабін, В.М. Лісовський, О.О. Чернишов; за ред. В.В. Балабіна. – К.: Логос, 2008. – 587 с.
19. Ребрій О.В. Переклад англійської громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації. Навч. посіб./За ред. Л.М.Черноватого та В.І. Карабана. – Вінниця: Нова книга, 2009. – 240с.
20. Чередниченко О.І. Про мову і переклад. К.: Либідь, 2007. - 248с.
21. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярощук І.П. Переклад англійської юридичної літератури. Навч. посіб. - Вінниця: Нова книга, 2006. – 656с.
22. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Іванко Ю.П., Ліпко І.П. Переклад англійської економічної літератури. Економіка США. Навч. посіб. - Вінниця: Нова книга, 2007. – 416с.
23. Хоменко Н.С. Англійська мова для юристів. Навч. посібник. – К.: МАУП, 2003. – 120 с.
24. Швачко С.О. Проблеми синхронного перекладу. Навчальний посібник. – Вінниця: вид-во “Фоліант”, 2004.-112с.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри військового перекладу та спеціальної мовної підготовки 25.01.2018 протокол № 6.

Начальник кафедри військового перекладу та спеціальної мовної підготовки
полковник **В.М.ЛІСОВСЬКИЙ**